

॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥

वेपमानइवक्रोधाद्युद्धशौडः परंतपः ॥ प्रतिव्यूत्यमहातेजायथावद्भरतर्षभ ॥ ३ ॥ व्यथमत्पांडवीसेनामासुरीमघवानिव ॥ युधिष्ठिरं चाभ्यहनदपसव्यंचका
रह ॥ ४ ॥ धृतराष्ट्र उवाच कथंसंजयराधेयः प्रत्यव्यूहहतापांडवान् ॥ धृष्टद्युम्नमुखान्सर्वान्भीमसेनाभिरक्षितान् ॥ ५ ॥ सर्वानिवमहेष्वासानजय्यानमरे
रपि ॥ केचप्रपक्षौपक्षौवाममसैन्यस्यसंजय ॥ ६ ॥ प्रविभज्ययथान्यार्यकथं वासमवस्थिताः ॥ कथं पांडुसुताश्चापि प्रत्यव्यूहंत मामकान् ॥ ७ ॥ कथंचैव मह
द्युद्धं प्रावर्तत सुदारुणं ॥ द्रुपदो वीर्यवान्भूतसुरभयघक्कर्णोऽयाद्युधिष्ठिरं ॥ ८ ॥ कोत्थजुनस्य सान्निध्ये शक्तो भ्येतुं युधिष्ठिरं ॥ सर्वाभूतानि योत्येकः खांडवे जितवान्युरा ॥
कस्तमन्यस्तुराधेयास्त्रियुद्धे जिजीविषुः ॥ ९ ॥ संजय उवाच शृणु व्यूहस्य रचनमर्जुनश्च यथागतः ॥ परिवार्य नृपं स्वस्वसंश्रामश्चाभवद्यथा ॥ १० ॥
रूपः शारद्वताराजन्मागधाश्चतरस्विनः ॥ सात्वतः कृतवर्मा च दक्षिणपक्षमाश्रिताः ॥ ११ ॥ तेषां प्रपक्षेशकुनिरुलूकश्च महारथः ॥ सादिभिर्विमलप्रासैस्तवा
नीकमरक्षतां ॥ १२ ॥ गांधारिभिरसंभ्रातैः पार्वतीर्यैश्च दुर्जयैः ॥ शलभानामिव ब्रातैः पिशाचैरिव दुर्दृशैः ॥ १३ ॥ चतुर्विंशत्सहस्राणि रथानामनिवर्तिनां ॥
संशतकायुद्धशौडावामपार्श्वमपालयन् ॥ १४ ॥ समन्वितास्तव सुतैः कृष्णार्जुनजिघांसवः ॥ तेषां प्रपक्षाः कांबोजाः शकाश्च यवनैः सह ॥ १५ ॥ निदेशात्सू
तपुत्रस्य सरथाः साश्वपत्तयः ॥ आकुर्यंतोर्जुनंतस्युः केशवं च महाबलं ॥ १६ ॥ मध्ये सेनामुखे कर्णोऽप्यवातिष्ठतदंशितः ॥ चित्रवर्मगदः सखीपालयन्वाहिनी
मुखं ॥ १७ ॥ रक्षमाणैः सुसंरब्धैः पुत्रैः शस्त्रभृतांवरः ॥ वाहिनीं प्रमुखे वीरः संप्रकर्षन्नशोभत ॥ १८ ॥ अभ्यवर्तन्महाबाहुः सूर्यवैश्वानरप्रभः ॥ महाद्विपस्कंधग
तः पिगाक्षः प्रियदर्शनः ॥ १९ ॥ दुःशासनो वृतः सैन्यैः स्थितो व्यूहस्य पृष्ठतः ॥ तमन्वयान्महाराजस्वयंदुर्योधनो नृपः ॥ २० ॥ चित्राक्षौश्चित्रसन्नाहैः सोदर्यै
रभिरक्षितः ॥ रक्ष्यमाणो महावीर्यैः सहितैर्मद्रके कथैः ॥ २१ ॥ अशोभत महाराज देवैरिव शतक्रतुः ॥ अश्वत्थामा कुरुष्णांच ये प्रवीरामहाराथाः ॥ २२ ॥ नि
त्यमत्ताश्च मातंगाः शूरैर्म्लच्छैः समन्विताः ॥ अन्वयुस्तद्रथानीकं क्षरंत इव तोयदाः ॥ २३ ॥ ते ध्वजैर्वैजयंतीभिर्ज्वलद्भिः परमायुधैः ॥ सादिभिश्चास्थितारजुर्द्रुम
वंत इवाचलाः ॥ २४ ॥ तेषां पदानां गानां पादरक्षाः सहस्रशः ॥ पट्टिशसिधराः शूरा बभूवुरनिवर्तिनः ॥ २५ ॥ सादिभिः स्यंदनैर्नागैरधिकं समलंकृतैः ॥ स
व्यूहराजो विबभौ देवा सुरचमूपमः ॥ २६ ॥ बार्हस्पत्यः सुविहितो नायकेन विषश्चिता ॥ नृत्यतीवमहाव्यूहः परेषां भयमादधत् ॥ २७ ॥